

アイヌタイムズ

第22号

El AinuTimes n-ro 23 eldonita en la 20-a de junio 2002

aŭtoro: JOKOJAMA Hirojuki

Sokoni

(La ajnua [*t.e.* aina] lingvo)

Sambucus sieboldiana (latene)

(Esperanto)

エゾニワトコ

写真提供：姉帯正樹氏

Sokoni hura ruy pe ne kusu wen kamuy ka pakor kamuy ka emaka sekora =ye.

Poropet or ta néwaanpe inaw ne a=kar ruwe ne.

Karapto or ta anakne, ne nítek inoka ne a=kar wa, hekaci us kut or a=ewkote yak a=ye.

Néwaanpe hekati epunkine kuni p ne sekora yaynu=an nankor.

Néwaanpe "seniste-nipopo" ne ya "sokoni-nankor pe" ne ya a=pórose p ne.

AOKI Aiko katkemat ene hawean hi:

Huype tumsak hi ta, sokoni kapu a=popte wa, uwehe a=kúre yak pirka sekora =ye.

Laodoro de la arbedo "sokoni" estas forta. Pro tio oni diras, ke ĝin malamas la aina dio de malbono kaj infekta malsano.

En la urbeto "Poropet" oni faris la ainan preĝilon "inaw" el la arbedo.

En la duoninsulo "Karapto" oni faris pupon el la branĉo kaj kunligis ĝin kun la vesta zono de infano.

Laŭ onidiro ĝi protekas infanojn.

Oni nomas ĝin aŭ "seniste-nipopo" aŭ "sokoni-nankor pe".

S-ino AOKI Aiko diris jene:

Laŭ onidiro kiam aŭ reno aŭ hepato estas malsana, oni infuzas la epidermon de "sokoni", kaj trinkas la supon, tiel fariĝas bona.

Cuk an kor sokoni kapu a=sospa híne, a=satke wa a=ama.

KAWAKAMI Sin katkemat ene hawean hi:

A=popte hi ta, ni hamu tura pon níteke

a=omare ruwe ne.

A=ikkewe eytasa arka kor, sokoni nimaw

a=eywanke ruwe ne. A=popte wa senkaki

a=kokari.

"*Tiri Masiho Bunrui-aynu-go-Ziten*" or ta ene kampinuye hi:

Karapto or ta, suma a=sesekka híne,

a=wóromare nimaw ani a=kokari wa, totce hi

a=usi yak a=ye.

Sokoni anak aynumosir (*Hokkaido*), Karapto

(*Saharin*), yawani (*Minami-tisima*), *Honsyû-*

tyûhokubu, *Tyôsen-hantô*, *Tyûgoku-tôhokubu*

or us pe ne. Kim us pe ne.

A=satke sokoni anak *kanpô* or ta *sekkotuboku*

sekor a=ye p ne wa, a=satke hamu

sekkotubokuyô sekor a=ye p ne ruwe ne.

Sekkotuboku ani pone kay hi a=tusare ka ki,

totce hi ka arka hi ka a=pirkare ka ki, orowano

a=círe hi a=tusare ka ki ruwe ne. Kasiun,

okuykoeskari=an kor a=ku yak pirka sekor

a=ye ruwe ne.

Zin'en, *kanseturýûmati*, *tûhû* sekor a=ye siyeye

ka a=pirkare p ne.

Sekkotuboku or ta *oreanôrusan*,

bêtaamirinparumitêto, *arufaamirin*,

urusôrusan sekor a=ye p an ruwe ne.

Sekkotubokuyô or ta *sanburusin* sekor a=ye p

an ruwe ne.

Asir epuy a=e easkay, korka soyokari kur ka an

kusu yayitupare yan hani!

Níkaopi anak a=e easkay. Ani a=kar sake

kéraan sekor haweas.

Açetu nian la ajnuan gazeton "Ainutimes", ni petas.

Abonkotizo: 1500 enoj 4 numere (nur ajnua versio),

2300 enoj 4 numere (ajnua kaj japana versio)

Varbu la ajnu-lingvajn kontribuojn de legantoj, ni petas.

La temo, la formo, la paĝoj estas libera, kaj ni povas helpi viajn komponaĵojn.

Kiam aŭtuno alvenas, oni senŝeligas la epidermon de "sokoni", kaj sekigas ĝin.

S-ino KAWAKAMI Sin diris jene:

Kiam oni infuzas ĝin, oni enmetas la foliojn kaj

la tigojn en la akvo.

Kiam la lumbo doloras, oni uzas kompreson el

"sokoni". Oni bone boligas ĝin, kaj vindas la

tukon.

"ĈIRI Maŝiho Bunrui-ainu-go-Ziten (Klasifikita

vortaro de aina lingvo de ĈIRI Maŝiho)" diras

jene:

En la duoninsulo "Karapto" oni varmigas

ŝtonon, envolvas ĝin per la epidermo trempita

en akvo kaj almetas ĝin al ŝvelaĵo.

"Sokoni" elkreskas en aynumosir (Hokkajdo),

Karapto (Saĥaleno), yawani (Suda-parto de

Kurilaj Insuloj) kaj Nordorienta-parto en Ĉino.

Troviĝas en monto.

En kanpô (ĉina medicino) oni nomas la

sekigitan arbedon sekkocuboku kaj nomas la

sekigitan folion sekkocubokujoo.

Per sekkotuboku oni bonigas ostrompaĵon,

ŝvelaĵon, doloraĵon kaj brulvundon. Kiam oni ne

povas urini, oni trinkas ĝin. Tiel oni resaniĝas.

Ĝi resanigas la malsanojn kiel la nefrito, la

artika reŭmatismo kaj la podagro.

En sekkocuboku troviĝas oleanolic acid, amyrrin

palmitate, amyrrin kaj ursolic acid.

En sekkocubokujoo troviĝas sambunigrin.

Oni povas manĝi la novan burĝonon. Sed kelkaj

personoj laksiĝas. Atentu tion!

Oni povas manĝi la frukton. Bongusta estas la

alkoholaĵo el la frukto.

(Kontakto) Poŝtkodo: 047-0033,
Adreso: HAMADA Takaŝi
1-32-136, Tomioka, Otaru-ŝi, Hokkajdo,
e-poŝto: otarunay@yahoo.co.jp (japane),
TTT-ejo: <https://otarunay.at-ninja.jp/taimuzu.html> (japane)

Se vi kontaktu Esperante, jene.
e-poŝto: hokkaido_esp_ligo@yahoo.co.jp (Hokkajda Esperanto-Ligo)

rim.) La eldonrajto de AinuTimes apartenas al Ajnu-lingva PEN-Klubo.

- rim.) 1. Ruĝa litero estas ajnu-lingva.
2. *Ruĝa kaj kursiva litero estas la pruntovorto originanta el la japana lingvo.*
  3. *La pruntovorto estas skribita laŭ la maniero "[99-siki roomaji \(japane\)](#)" de japana latina litero.*
  4. La akcenta signo estas aldonita al la ain-lingvaj vortoj enhavanta esceptan akcenton. (Se la unua silabo estas malfermita, la dua silabo enhavas akcenton en Hokkajda dialekto de ain-lingvo. Kaj se la dua silabo estas malfermita, la unua silabo enhavas akcenton.)
  5. Verda litero estas Esperanta.